

Turf-Industrie.

Met belangstelling las ik het redactioneële onderschrift op mijn ingezonden stuk "Turf-industrie", geplaatst in uw geacht blad dato 27 Maart jl., Avondblad, Derde Blad, en het ingezonden stuk "De Bruinkool-exploitatie" van den heer A. Boichel, directeur Mij., tot Exploitatie van Bruinkoolvelden "Carisborg", geplaatst in uw Ochtendblad; dato 30 Maart jl., Tweede Blad. Vergun mij hierop het volgende antwoord. Laten wij niet gaan uitweiden of de turfindustrie een bijproduct tot landontginning geweest is, zooals uw correspondent het voorstelt; of wel een eeuwenoude brandstofindustrie, zooals mijn opvatting is; zoomede of er in de toekomst loonconflicten in de venen zullen ontstaan, door thans de veenarbeiders hoogere loonen te geven; de hoofdquaestie, waarnaar het Nederlandsche publiek vraagt, is om de inlandsche brandstoffenproductie, waaronder dan ook begrepen is de turfproductie, zoo hoog mogelijk op te voeren.

Een zoo hoog mogelijke productie zal toch zeker niet verkregen worden door stakingen in de venen, wanneer de arbeiders ontevreden rondloopen zonder iets te werken. Op de vraag of deze loonconflicten te vermijden waren geweest, zonder de turfproductie te benadeelen, moet het antwoord "ja" zijn. Men had den turfprijs voor de verveners kunnen verhoogen in evenredigheid der met de arbeiders overeen te komen verhoogde loonen boven de loonen van 1918. De turf, gegraven in de regulaire veenderijen, is, gerekend naar de verbrandingswaarde, in vergelijking met de Nederlandsche steen- en bruinkolen, de goedkoopste brandstof. De levensvoorwaarden der veenarbeiders zijn werkelijk niet gunstig in vergelijking met andere industrie-arbeiders, zoodat, terwijl de waarde van het product het toelaat een goed loon kan betaald worden; het standpunt ingenomen door de Rijkskolendistributie, om een hoge turfproductie op te offeren aan arbeidersconflicten, laat zich daarom zoo moeilijk begrijpen, en het was zeer wenschelijk, dat de leiding van dit distributiebureau zijne handelingen motiveerde en toelichtte.

De heer A. Boichel maakt mij een verwijt, dat ik mij met zijn industrie bemoei, de bruinkoolindustrie; hiertoe zal ik toch zeker wel het recht hebben, daar de Regeering op den prijs der turf, zooals deze van de verveners wordt overgenomen, een toeslag legt voor de verbruikers. Deze toeslag wordt, zooals ik reeds aangaf, onder meer gebruikt om den prijs der bruinkolen voor de verbruikers te verlagen. Waar de bruinkolenindustrie zoo'n bijzonder bevoorrechte positie inneemt onder de inlandsche brandstof industrieën, zal dit toch zeker wel beoordeeld mogen worden.

Is de turfindustrie een eeuwenoude brandstofindustrie, in tegenstelling hiermee is de bruinkoolindustrie eerst in de tweede helft der vorige eeuw een belangrijke industrie geworden. Volgens het "Handbuch für den Deutschen Braunkohlenbergbau" van G. Klein, Zweite Aufl. 1915, bladz. 768, bedroeg de bruinkoolproductie in Pruisen in 1851 totaal 1.51 millioen ton en in 1913 totaal 70.3 millioen ton. De gemiddelde prijs was volgens bovengenoemd werk (bladz. 816) in Pruisen in 1885 per ton 2.61 Mark en in 1912 per ton 1.98 Mark. Daar het winnen van de ruwe bruinkool, zooals dit in ons land plaats heeft, uitsluitend en alleen grondwerk is, mag zeker de vraag wel gesteld worden, welke bijzondere hoogst abnormale moeilijkheden te overwinnen waren, zoodat waar in Duitschland de bruinkolen loonend tegen den prijs van 1.99 Mark per ton (fl.19 per ton, 1000 KG.) geleverd werden, de Regeering hier, met name de Rijkskolendistributie, aan de Nederlandsche bruinkoolexploitanten den prijs van fl10.50 per ton toestond.

Ten zeerste zal ik het op prijs stellen, wanneer de Regeering, met name de Rijkskolendistributie, aan het hoofd waarvan een in de brandstofindustrie ervaren vakman staat haar prijspolitiek met de brandstoffen zou willen toelichten.

Helenaveen, 3 April 1919

A. Bos.

Personenregister

heer A. Boichel.....1
G. Klein.....1
A. Bos.....1